

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/164/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217655
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4312217655.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovvej a členiek senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava I. Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ a advokát Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 30. marca 2015 č. k. 14C/29/2013-96 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalobkyňi povinnosť v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 eur podľa pol. 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov opierajúc sa o ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/ a 4, § 3, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1 a 2, § 7 ods. 10, § 8 ods. 4, § 9 ods. 1, 2 a 7 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

2. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže žalobkyňa len hádať. Dôvodila, že podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobkyňa podala odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto nemôže byť vyzvaná na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery považovala za súladné s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. Tvrdila, že v prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Mala za to, že jej bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemala. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznila, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom

prípade bol návrh žalobkyňou podaný pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Argumentovala uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. 06. 2008 sp. zn. 5MCdo/14/2007, v ktorom Najvyšší súd vyslovil názor, že spoplatňovanie procesného úkonu sa musí riadiť časom začatia konania. Záverom poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6M Cdo 2/2011 a časť zápisnice z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 11. 2013. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu.

3. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

4. Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

8. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania, ako aj dovolania (ďalej len citovaného zákona), súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

9. Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona v odvolacom konaní je poplatníkom odvolateľ, v konaní o žalobe na obnovu konania je poplatníkom ten, kto podal žalobu na obnovu konania, v dovolacom konaní je poplatníkom dovolateľ, v konaní o kasačnej sťažnosti je poplatníkom ten, kto podal kasačnú sťažnosť.

10. Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona podaním žaloby, návrhu, odvolania, žaloby na obnovu konania, dovolania, kasačnej sťažnosti alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom žalobca alebo navrhovateľ, odvolateľ, ten, kto podal žalobu na obnovu konania, dovolateľ a ten, kto podal kasačnú sťažnosť.

11. Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Ak tento zákon neustanovuje inak, je poplatok za odvolanie päť eur a poplatok za dovolanie 10 eur.

12. Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednej inštancii. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie a kasačnú sťažnosť sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

13. Podľa položky 7 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

14. Podľa položky 20a sadzobníka súdnych poplatkov citovaného zákona je súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona za každú stranu 0,10 eura najmenej 10 eur za podanie, ktoré je návrhom na začatie konania s prílohami, najmenej 3 eurá za ostatné podania s prílohami.

15. Podľa § 10 ods. 1 citovaného zákona, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

16. Podľa § 18ca citovaného zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala od žalovanej zaplatenia majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 449,94 eura. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 19. novembra 2013 č. k. 14C/29/2013-40, proti ktorému podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 10. decembra 2014 č. k. 5Co/40/2014-64 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20 eur podľa pol. 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

18. S poukazom na citované zákonné ustanovenia je zrejmé, že ak súd prvej inštancie napadnutým uznesením vyrubil žalobkyni súdny poplatok za podané odvolanie podľa položky 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 20 eur, postupoval správne.

19. Za situácie, že v prejednávanej veci ide o konanie na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom začaté na návrh žalobkyne dňa 28. 09. 2012, t.j. pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z. a že odvolanie proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvej inštancie žalobkyňa podala dňa 10. 12. 2013, t.j. po jeho účinnosti, je potom potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti ako odvolateľky i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012 a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. S účinnosťou od 01. 10. 2012, konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je oslobodené od poplatku. Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch účinného v čase podania odvolania, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Podľa § 18ca zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Keďže v danej veci bolo odvolanie doručené dňa 11. 12. 2013, pričom išlo o súdny poplatok za konanie (odvolacie konanie), bolo podané až po 30. 09. 2012, a teda nešlo ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012. Preto, ak súd prvej inštancie vyrubil žalobkyni za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, jeho rozhodnutie je vecne správne.

20. Reagujúc na námietku žalobkyne uvádzanú v jej odvolaní o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie odvolací súd len dodáva, že i keď súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je i riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, tomuto právu zodpovedá i odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (porovnaj IV. ÚS 115/03). Podstatou súdneho rozhodnutia je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv a nie prepiaty formalizmus pri vyhotovení súdneho rozhodnutia. Hodnotiac preskúmané uznesenie súdu prvého stupňa vo svetle týchto záverov, odvolací súd považuje tvrdenie žalobkyne o jeho nepreskúmateľnosti za nedôvodné. Predmetné rozhodnutie totiž obsahuje zákonom požadované náležitosti podľa § 236 ods. 1 CSP a to označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov konania, označenie prejednávaneho sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Z jeho odôvodnenia (v konkrétnom prípade je obsiahnuté v oddelenej časti s výslovným uvedením nadpisu Odôvodnenie) tiež nad akúkoľvek pochybnosť plynie, že súdny poplatok bol žalobkyni vyrubený za odvolanie, v akej výške a podľa akého ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch (položka 7a sadzobníka).

21. Odvolací súd k tvrdeniu žalobkyne, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie a dovolanie, poukazuje na ust. § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch účinného v čase podania odvolania, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie a ten, kto podal dovolanie, podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a/ poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a dovolania a podľa ust. § 6 ods. 2 sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej a poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukázala na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/39/2007, odvolací súd k tomu dodáva, že z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku, teda pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania a dovolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bola stanovená.

22. Súd prvej inštancie správne vyrubil žalobkyni za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).